No. 1799 Zaterdag 22 Juni 1918. 35ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4 Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

Al degenen, die zich bij den aanvang van het 3e kwartaal op ons blad wenschen te abonneeren, ontvangen van af heden de nummers gratis.

Abonnement bij vooruitbetaling.

Wat heeft de Paus gedaan in dezen Oorlogstijd?

III.

Onnoemelijk veel goeds is er in deze rampzalige tijden tot stand gebracht, nameloos veel leed gestelpt, droefheid gebroken, zonnig geluk aangebracht door den Roomschen Opperherder. Wanneer na de thans heerschende catastrophe in volle uitgebreidheid de liefdewerken worden beschreven, waarvan het denkbeeld en het initiatief van Rome uitging, dan zullen nogmaals duizenden een dankbaren blik richten naar de Eeuwige stad, vanwaar hen of hun geliefden een heil is wedervaren.

Thans liggen de meeste dier weldaden nog verspreid onder den mantel eener nederige zwijgzaamheid, maar de dag zal aanbreken, waarop de helle waarheidszon die gouden korrels, bijeenverzameld, zal beschijnen om aan de geheele wereld dien schitterglans te openbaren. Wij brengen hier dan ook slechts de meest markante daden naar voren, waarover toentertijd door de pers met helder geluid de loftrompet is gestoken.

De eerste zorg van het Pauselijk vaderhart gold de zwaargewonde krijgsgevangenen. Hen, die aan een pijnigende lichaamssmart de zielekwelling paarden van den balling, wilde de milde Trooster het eerst helpen. Ver van hun vaderland vertoevend, waarnaar zij met steeds groeiend heimwee terugverlangden, brachten zij thans de lange, lange dagen door in een hun vijandelijke omgeving Tijd te over om met weemoed te denken aan dat gezellig huisje vol levensgeluk, aan die vroolijke zon, die rustig de inwoners bescheen, aan den dag van het harde afscheid, toen snikkende ouders en echtgenooten hem in de armen sloten, toen het geschrei van omhelzende kinderen zijn hart had gebroken en een sombere doodsstemming ging wonen in zijn ziel, nu hij daarginds een verwoest geluk ging achterlaten.

En de Paus klopte aan bij de regeeringen en mocht het geluk smaken zijn getroffen regeling gedeeltelijk vervuld te zien. Zijn voorstel om de invalieden, die voor den verderen strijd ongeschikt waren, naar het vaderland terug te voeren, werd in groote lijnen aangenomen. Nederland en Zwitserland waren er het eerst getuige van, hoe op hun bodem deze pauselijke schikking werd voltrokken en hoe duizenden Engelschen, Duitschers en Franschen langs dezen weg naar hun haardsteden mochten terugkeeren.

Doch de achterdochtige diplomatie trad den Paus in den weg en remde zijn geroemde weldaadsactie. De termen „ongeschikt voor den verderen dienst" mochten niet te ver worden uitgerekt om niet een mogelijke weermachtsversterking door den vijand in de hand te werken; de repatrieering werd gestaakt. Maar opnieuw kwam Rome met een voorstel. Met succes bewoog hij de belanghebbende kanselarijen om de neutrale landen Nederland en Zwitserland te verzoeken, deze edele daad van barmhartige naastenliefde te willen uitoefenen. Thans vervoerden ambulance-trein en hospitaalschip de droeve ruïnen van eertijds krachtig-bloeiende levens. De zwaargewonden boven 45 jaar, de invalieden tusschen 40 en 50, die hoofden eener familie waren, zij, die gedurende 18 maanden het juk der gevangenschap hadden gedragen, — zij allen zouden voortaan aan de zorgen eener bevriende natie worden toevertrouwd. Voor zijn vaderland wist de Italiaansche Paus nog een bijzondere gunst te verkrijgen, door in deze regeling eveneens te betrekken de vaders van drie kinderen of meer en voor de tuberculeuzen de deuren van hun vaderland te openen.

Maar ook zij, die moesten achter blijven, werden door hem niet vergeten. Onophoudelijk heeft hij er voor gewerkt, dat verzachtende bepalingen en mildere maatregelen de gevangenschap meer dragelijk zouden maken. Lichtere arbeid, meer ontspanning en een volkomen Zondagsrust hebben zij aan hem te danken.

Ook buiten de gevangenenkampen dwaalde de liefdevolle zorg des Pausen. Overal zag hij rond of de gewonden een zorgvuldige verpleging genoten, schreef de Italiaansche bisschoppen aan, om nabij de gevechtslinie lazaretten en ambulances op te richten en stond het Vaticaansche hospitaal, Santa Marta, vrijwillig aan den Roode Kruisdienst af.

De naastenliefde, die verziet, bracht den Vorst der Liefde nog een ander beeld van ellende onder het oog.

Hoe dikwijls meldden de verlieslijsten niet naast het getal gewonden de namen van een aantal krijgers, die werden vermist. Wat een folterend leed deze onzekerheid van dood of leven aan de naaste families moest bezorgen, gevoelde het vaderhart van Benedictus diep. Daarom ontwierp hij een werkprogram, dat binnen enkele maanden reeds werd uitgevoerd. Te Rome, Weenen, Paderborn en Genève werden informatie-bureaux opgericht, de brandpunten, vanwaar het onderzoek naar de „vermisten" werd geleid. Hoeveel tranen van dankbaarheid zijn gestort in gelukkige huisgezinnen, wanneer de pauselijke brief aan een doodgewaande als het ware het leven hergaf.

Hoe dikwijls heeft niet de stem uit Rome geklonken, wijzende op het nuttelooze, op het onrechtvaardige van ... bommenwerpen boven onverdedigde deelenden? Op steden waar weerlooze inwoners het doodelijk slachtoffer werden? Op musea en kerken, voorwerpen van kunst en bedehuizen van vrede? Wie herinnert zich hier niet den smeekbrief aan Keizer Karel gericht om Padua en Venetië met hun rijke kunstschatten, kathedralen, domkerken en heiligenrelieken toch voor luchtaanvallen te sparen? Hoe heeft hij niet krachtig geprotesteerd, toen Jeruzalem en andere heilige plaatsen van bovenaf werden bestookt? Met welk een vaderlijke zorg heeft hij gewaakt voor de onschendbaarheid der Fransche en Engelsche graven in Turkije en Egypte en voor dat onderzoek zijn Apostolischen Delegaat, Mgr. Dolci, afgevaardigd.

Wat een hooge mate van medelijden sprak er niet uit zijn oproep aan de Katholieke wereld om hun Poolsche en Lithauensche geloofsgenooten, door den oorlog dak- en broodeloos geworden, te ondersteunen? Met vorstelijke giften ging hij voor en dat in een tijd, nu zijn aalmoes-inkomsten zoo schrikbarend zijn geslonken! Zelf teekende hij de lijst voor de slachtoffers van den luchtaantal op Venetië en voteerde een bedrag, dat menigen rijke moest beschamen. Ook de vluchtende Belgische bevolking is door den armen Paus mild en rijkelijk bedacht. Met kieschen, tactischen speurzin liet hij onderzoeken, welke krijgsgevangenen van armen huize waren en velen onder hen zullen nooit begrepen hebben, dat hun Kerstgeschenk door het Vaticaan was afgezonden.

Over de geheele wereld steeg een gejubel op, toen de bladen meldden van een wapenstilstand op den eersten Kerstdag 1914; het was geschied op aanhoudend verzoek van den Paus, die tenminste op het Vredefeest den broederstrijd wilde doen staken. Het onderlinge wantrouwen heeft zijn pogingen in latere jaren doen falen.

Hoevelen hebben het behoud huns levens aan de tusschenkomst van Benedictus XV te danken? Onschuldigen, verdacht van spionage en landverraad, vooral in het Oosten, mocht hij aan hun familie terugschenken, terwijl de pogingen van den Amerikaanschen gezant waren mislukt. Denkt hier ook aan een Mevrouw Carton de Wiart, een Burgemeester van Namen, een Mgr. Legraive, President van het Mechelsche Groot-Seminarie en zoovele anderen, die zijn tusschenkomst van den dood heeft gered; een Em. Prüm, een Lehmann, een von Müller, die aan de pauselijke actie een mildere gevangenschap of vrijlating danken.

Nog kort geleden werden op zijn verzoek aan Keizer Wilhelm de Belgische kerkklokken gespaard, wier doodvonnis door het hoogste gezag reeds langen tijd was bekrachtigd. Vriendelijk-aandringend om gunsten, schroomde hij niet zijn stem te verheffen tegen alle onrecht, waar het zich openbaarde. Duidelijk heeft hij den Duitschen inval in België gebrandmerkt, den massa-moord op de Armeniërs gegispt en tegen de Belgische deportaties zóó lang zijn diplomatieke stem verheven, tot zij werden gestaakt.

Welk een stroom van zegening en milde liefdesuiting heeft de Roomsche Paus over de ongelukkige aarde uitgestort, hoe heeft hij de golven van ellende in hun vaart gestuit en daardoor een schitterend voorbeeld gegeven van de ware, practische naastenliefde.

En wat was zijn dank?

Zeker, in de harten van miljoenen heeft hij zich een eereplaats verworven, in ontelbare huisgezinnen is zijn naam gezegend, maar juist dáár, waar men zijn charitatieven arbeid het beste kende, werd hij gesmaad en verguisd, wilde men zijn liefdadig optreden voor goed uitschakelen.

Reeds hebben wij vermeld, hoe zijn strikte neutraliteit hem werd verweten, hoe zijn „ledigheid" werd gebrandmerkt, hoe men hem wantrouwde, omdat hij zich niet openlijk schaarde aan de zijde van de eigen partij. Herinneren wij ons nog, hoe in Augustus '17 de Fransche bladen openlijk schreven, dat hij werkte voor een ontijdigen, voor een Duitschen vrede. Denken wij aan de Al-Duitsche vergaderingen te Zeven en Godenstedt, waar de woordvoerder Müller dorst spreken over den „hyper-democratischen Paus, den anti-christ, die den vrede wil", welke woorden volgens den voorzitter „allen uit het hart waren gegrepen." Brengen wij voor het voetlicht het geheim verdrag door de Russische Revolutie geopenbaard, waarin uitsluiting van den Paus op de a. s. Vredesconferentie door Italië werd geëischt, door de overigen beloofd. Stippen wij nog eens aan, hoe na de Isonzo- nederlagen steeds aan het Vaticaan de mislukking van den veldslag werd toegeschreven en een oproerige menigte werd opgehitst tot manifestaties. Toen de oorlog aan het vredelievende Italiaansche volk werd opgedrongen, was het de Paus, die schuld had aan het uitbreken, thans is het weer de Paus, die voor de nederlagen

Pro en Anti.

Zat in luie stoel, beenen over mekaar, hoofd en rug los leunend, pijp kronkelend rookkringetjes van lontachtige tabaksblaadjes, handen broederlijk vereenigd op wiegelend buikje, oogen glanzend-blij na afgedane taak.

Zou 't er vandaag eens van nemen. Krant klaar, besorgd door jongens met doorzakbeenen, gelezen al misschien door nieuws-slurpende oogen, critiek opgestapeld in weeke hersens, klaar om bij vrachten geworpen te worden op rug van ploeterenden redacteur, ook mensch net als zij.

Had me juist nú zooveel moeite en tijd gekost om oorlogskroniek zuiver te leveren, vrij van voorkeur voor een der vechtersbazen; episodes te verdeelen, eerlijk als moeder 'n busje stroopballen voor d'r jongens; buitenland neer te pennen met wikkend conscientie, schrappend, aanvullend, tot groote ergernis voor drukker.

Zat te peinzen, strak vooruit. Was die vervloekte oorlog maar......

Rr, rrr! Telephoon! Hola, U spreekt met 25, Redactie de „Onovertrefbare."......

„Mijnheer, bij dezen trek ik mijn abonnement in; uw blad is te pro-Duitsch, hetgeen niet strookt met mijn sympathieën."

„Maar mijnheer Knibbel"...... Krik, contact verbroken. Daar zit je! Afbesteld ...... te pro-Duitsch ...... nee maar ...... en dan plaats je nog wel dat stuk uit „Le petit Journal," wáárin de keizer wordt uitgeveegd met vuurbezems, waarin de kroonprius als afgeranseld wordt tot er geen gezond been meer aan zijn ribbe......

Rr, rrr, rrr!!

Alweer wat. Hola, U spreekt met 25, Redactie ...... Wat zegt u mevrouw? Ik versta u niet goed......

„Als dat ik uw blad afbestel; altijd dat voortrekken van de Engelschen, dat kan ik niet uitstaan; ik vind het affreus!"

„Maar, Mevrouw, hoe kunt u......" Pats, afgebroken. Zoo'n bakvisch met d'r piepstem. Voortrekken van Engelschen, nou nog mooier! Nog nooit iemand voorgetrokken (trek toch, pijp!) Nee maar, die kan ik best missen.

Ging weer zitten, nog luier dan straks.

Rrr! Rrr!

Sprong driftig op. „Wel allemachtig! Hola, u spreekt met No. 25......

„Ja, ja, dat weet ik, mijnheer; u moet ik juist hebben. U hebt in uw pas verschenen nummer mijn persoonlijke opinie beleedigd; ik blijf daarom niet langer uw abonné"...... Af.

Wat 'n blufferige bas! Wat verbeeldt die vent zich wel met z'n persoonlijke opinie, zoo'n halfbakken metselaar! Alsof ik die moest ontzien...... Maar 't mooiste is nog, dat ik *alle* opinies ontzie en uit den weg ga, niemand beleedig! En dan, wie zouden die gelukkige protegé's van die opinie zijn? Dat vertelde hij niet......

Rr, rr, rr, rrr!...... Gepeins, stop.

„Caramba, wie nou weer? Hola, u spreekt met 25, redactie „de Onovertrefbare."

„Mijnheer, ù spreekt met sergeant Lotticarboni. Bij dezen bestel ik mijn abonnement af; als geboren Italiaan duld ik niet, dat mijn kinderen uw pro-Turksch blad in handen krijgen."

„Pro-Turksch, mijnheer? Maar hoe bedoelt u dat? Ik herinner mij niet ooit......

„Zoekt u nu maar geen uitvluchten: de Dardanellen-kwestie, Gallipoli, de Kaukasus, Mesopotamië, 't is alles een lofprijzing op die vervloekte schurken; ik heb er genoeg van, basta!"

Geen kans van repliek! Zoo'n driftige janus!

Rr, rr, rrr!

„Geduld, geduld als je blief, niet allemaal tegelijk; ik kan toch ook niet heksen! Met wien spreek ik?"

„Met Dr. Ausdauer. Ik deel u mede, dat ik uw blad niet meer in mijn huis wil zien. 't Is een schande, nooit de Oostenrijksche overwinningen te beschrijven; u zijt op en top pro-Italiaansch."

„Maar dokter, hoe kunt u zoo iets toch......

„Niets te mijnheeren, ik wil uw blad niet meer zien en daarmee uit." Klits, dichtgepatst.

Zou je nu niet uit je vel......

Rr, rrr, rrr! Rr, rr.

„Lieve hemel, ik word krankzinnig! 't Schijnt, dat al mijn lezers vandaag hun gal over mij komen uitspuwen."

Knorrig: „Ja, met wie nou weer?"

„Met mejuffrouw Snowbeaf. Mijnheer de Redacteur, u schijnt de Franschen meer te mogen dan de Engelschen; ik niet — en daarom zal ik mij een ander lijfblad aanschaffen, het uwe amuseert mij niet meer."

„Maar, mejuffrouw, ik stel de zonen van Albion op gelijken voet met de kinderen van Marianne .....

„Juist daarom, mijnheer, u moet ze prefereeren, omdat ze meer praesteeren. Doch excuseer — ik kan niet tegen dispuut, dan krijg ik hoofdpijn; 't spijt mij, mijnheer, doch excuseer mij."

Alweer 'n vogel gevlogen. Nou maar, ik geef er den brui aan; 'k heb er genoeg van! Bonjour!

Rrr, rrr, rrr.

„Ja, bel maar raak, net zoo lang en zoo hard als je wil, ik ben niet thuis. Ze zouden je zenuwen op hol doen slaan!

Schoof terug in stoel, baloorig, oogen vuurspetterend, trilbeenen morse-seinend, pijp uit, aschhoopjes op tafel.

Rr, rrr!

Neë hoor, vandaag gesloten, krijg geen gehoor. Zal jelui wel leeren!

Wordt geklopt.

„Binnen!" Knecht brengt brieven, decimeter-stapeltje.

„Flinke post, mijnheer, juist gekomen."

„Zoo," zeurde ik misnoegd, snapte den inhoud. Telde ze na: veertien stuks, veertien pruilers met bokkenpruiken, ex-genieters van mijn copie.

„'t Is goed, Hendrik." Bediende af. Zou me een half uur kosten, tijd van opgekropte woede, zucht tot aframmeling van die kwelgeesten, van pijnigend gevoel om talentmiskenning en eerlijkheidsverachting.

Opende, las. Woede en glimlach streden om voorrang. Stapeltje dunde. Alles klachten over pro-Duitsch, anti-Russisch, anti-Servisch, pro-Portugeesch en weet ik wat al meer. Of ik soms familie van den Keizer, 'n vriend van Clemenceau, 'n bewonderaar van Abdul Hamid was; dat ik maar nooit in Londen moest komen, dan zouden ze me; dat ik oppassen moest in de Roemeensche wijk en al die fraaigheden, complimentjes, bedreigingen, scheldwoorden en vriendelijkheidjes meer. Natuurlijk allemaal afbesteld. Wat wou je anders!

Eerste opwelling was: groot stuk schrijven, zelfverdediging, ik-apotheose, lasteraars doodslaan met bewijzen. Daarna: extra-nummer uitgeven met namen en brieven van knibbelaars, vetgedrukt, pamfletstijl, schelden op lafaards zonder gevoel, zonder hart, die broodje niet gunden aan een eerlijk mensch, hardzwoegend voor *hún* pleizier, *hún* ontspanning, *hún* genot.

Neen, ook dat niet. Zou mij belachelijk maken, werd bespot door jan en alleman, misschien gerechtszaak, dokken of brommen of allebei. Neë, niks van hebben. Wat dan?

Pracht-idee! Raad vragen aan vriendenclub op soos. Tikkertje nemen, kaartje leggen, veel vergeten; wel ja, maak je d'r niet zoo druk om. Moeten ze zelf weten, die fitters; kan 't jou schelen?

Brieven in laadje, pijp op bakje,

bidt en aan Italië een schandelijken vrede wil opdringen.
Wij denken hier aan de woorden van Tertullianus:

„Wanneer de slagregens uit den „hemel vallen en heinde en ver de „wegen blank staan, dan weerklinkt „de kreet der heidenen: „De Chris„tenen voor de wilde beesten." „Wanneer door het uitblijven van „den regen alles verschroeit, ook „dan davert door de lucht het ge„huil: „Christiani ad leonem."

L' Histoire se répète!

Onze Begrooting

voor 1918 in de

Tweede Kamer

op 10 April 1918.

De heer RAMBONNET, Minister van Marine, waarnemend Minister van Koloniën, zeide hierop:

Mijnheer de Voorzitter! In tegenstelling met de critiek, die uitgesproken is op het beleid van de Regeering bij de ontwerpbegrooting van Suriname, hebben de sprekers, die bij deze beraadslaging het woord hebben gevoerd, woorden van waardeering doen hooren. Tevens hebben, zoowel de geachte afgevaardigde uit Emmen als de geachte afgevaardigde uit Breda, hun vertrouwen uitgesproken in de toekomst van de Kolonie Curaçao.

De geachte afgevaardigde uit Emmen heeft eenige cultures ter sprake gebracht en heeft ook zijn vertrouwen uitgesproken in het *dry-farming-system*. Ik behoef uit den aard der zaak op die punten niet in te gaan.

De geachte afgevaardigde uit Emmen heeft verder gesproken over de haven op het eiland St. Martin. Zooals de geachte afgevaardigde weet, is dat een zeer gunstig gelegen baai, welke waarschijnlijk met niet heel groote kosten tot een behoorlijke haven voor de schepen is om te vormen. Nu heeft de geachte afgevaardigde zijn twijfel uitgesproken ten aanzien van de noodzakelijkheid van die haven en hare toekomst, in verband met de ligging van St. Thomas en de goede accommodatie, welke in de haven van Colon zou zijn geschapen.

Ik wensch in dit verband er de aandacht op te vestigen, dat de de haven van St. Martin nog 1200 mijlen van Colon af ligt en dat voor Noordelijk Europa de baai van St. Martin zeer in de route ligt voor alle schepen, welke de Westkust van Amerika gaan bevaren. Het wil mij dan ook oppervlakkig voorkomen, dat het eigenlijk niet aangaat een dergelijke goede aanloop- en overscheephaven voor schepen niet voor het gebruik geschikt te maken.

Overigens moet ik verwijzen naar hetgeen daaromtrent in de stukken wordt vermeld.

Wat de zeevaartschool met internaat te Willemstad betreft, zal ik de opmerkingen, welke de geachte afgevaardigde te dien aanzien heeft gemaakt, aan mijn ambtgenoot overbrengen.

De geachte afgevaardigde uit Breda heeft zijn bezorgdheid uitgesproken over de toenemende onzedelijkheid in Curaçao en de wenschelijkheid geuit van het nemen van maatregelen van gouvernementswege om daaraan paal en perk te stellen.

Voorts heeft die geachte afgevaardigde uiteengezet, waarom zijns inziens het bijzonder onderwijs op Curaçao misdeeld is. Voor zoover mij bekend heeft mijn ambtgenoot van Koloniën, die ook reeds van uit de Eerste Kamer daaromtrent opmerkingen had ontvangen, zich in verbinding gesteld met den Gouverneur Nuyens in Curaçao, die uit den aard der zaak de missie zeer goed gezind is, nadat van dien Gouverneur een voorstel was ontvangen tot verhooging van het subsidie.

De opmerkingen van den geachte afgevaardigde komen mij intusschen belangrijk genoeg voor om daarop de aandacht van mijn ambtgenoot te vestigen.

De algemeene beraadslaging wordt gesloten.

Art. I komt in behandeling.

De onderartikelen 1 tot en met 45 worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Beraadslaging over onderartikel 45bis, luidende:

„Kosten van inrichting van een post voor draadlooze telegrafie op een der Nederlandsche Bovenwindsche eilanden en daarmede verband houdende uitgaven...... Memorie."

De heer KNOBEL: Mijnheer de Voorzitter! Ik heb verleden jaar gewezen op het gebrekkig telegrafisch verkeer tusschen Nederland en onze West. De overeenkomst met de „Compagnie française des cables télégrafiques," welke een subsidie krijgt van f 24,000, werkt niet goed.

Er zijn geregeld storingen; de kabelbreuken zijn menigvuldig; het publiek op Curaçao wordt buitengewoon eenzijdig ingelicht; de kosten zijn hoog; het verkeer is onzeker. Nu zullen, volgens de Memorie van Toelichting, de Bovenwindsche eilanden een verbinding krijgen door draadlooze telegrafie met Curaçao. Voor de bedoeling, om een station op te richten op Sint Martin ben ik dus dankbaar, doch daarom niet voldaan.

Wij hebben een krachtiger station noodig, een station, dat Nederland met Suriname en Curaçao verbindt en dat zoo krachtig is dat wij daardoor over West-Indië een verbinding tot stand kunnen brengen tusschen Nederland en Oost-Indië. Ik denk daarbij aan stations op St. Martin en Curaçao. Dan zullen wij krijgen een verbetering in den toestand van isolement, waarin wij nu verkeeren en zullen de moederlandsche en koloniale regeeringen de vrijheid hebben elkander te zeggen wat zij wenschelijk achten. De voorgestelde inrichting lijkt mij dus niet voldoende. Dat men noodig heeft een goed station met goed bezoldigde ambtenaren blijkt ook uit een geval, dat zich, naar mij is medegedeeld, heeft voorgedaan bij de uitreis van Hr. Ms. *Zeeland* naar Indië. De ambtenaar, op Curaçao belast met de radiotelegrafie, was niet in staat de zaak in orde te maken en van de *Zeeland* moest dientengevolge een luitenant ter zee op Curaçao blijven, om later, via Amerika, — het schip zette natuurlijk de reis voort — zijn bestemming te bereiken. Dat hiermede onkosten, moeite, omslachtigheid gepaard gingen, ligt voor de hand. De menschen, die nu bij de radiotelegrafie in West-Indië werkzaam zijn, worden veel te laag betaald.

Wat dus nu wordt voorgesteld, ligt wel in de gewenschte richting, maar gaat niet ver genoeg. Er moet een verbinding tusschen Nederland en Oost-Indië over de West worden verkregen. Ik denk hierbij vooral aan economische oorzaken, welke dit noodzakelijk maken, maar misschien heb ik het mis, en is het nog wel zoo dringend noodzakelijk in verband met staatkundige verhoudingen.

De Minister van Koloniën is niet hier, maar ik ben er zeker van, dat ook de Minister van Marine doordrongen is van het belang van het geen ik hier op het oog heb. Ik ware dus dankbaar voor een toezegging, waarbij Zijn Excellentie in uitzicht stelt, dat met alle mogelijke middelen zal worden getracht een dergelijke verbinding zoo spoedig doenlijk tot stand te brengen.

De heer RAMBONNET, Minister van Marine, waarnemend Minister van Koloniën: Mijnheer de Voorzitter! De draadlooze verbinding tusschen Moederland en de koloniën heeft de voortdurende aandacht van de Regeering. Voortdurend wordt gedaan wat in de tegenwoordige tijdsomstandigheden mogelijk is om die tot stand te brengen. Verder kan ik hierop echter niet ingaan.

Ten tweede heeft de heer Knobel gesproken over de bezoldiging van de ambtenaren bij de draadlooze telegrafie. Ik herinner weer aan het beeld van de geachte afgevaardigde uit Sneek, men moet voorkomen een lichaam met een waterhoofd. Men moet m.i. niet overal willen hebben geheel wetenschappelijk ondergelegde mannen voor die stations, die wij ons voorstellen te maken, maar men moet hebben geschikte menschen uit de praktijk en een enkel zeer wetenschappelijk onderlegd ambtenaar, die in staat is verbeteringen, voorzieningen en herstellingen te leiden wanneer dat eventueel noodig is.

De heer KNOBEL: Mijnheer de Voorzitter! De bezoldiging is voor de menschen zelf natuurlijk van groot belang, maar voor het belang van het land een betrekkelijk ondergeschikt punt. De quaestie is echter, dat wij menschen moeten hebben, die een goed ingericht en krachtig station kunnen bedienen, en die zal men nooit kunnen krijgen, naar ik verneem, voor salarissen van f 2500, zooals in den toelichtenden staat zijn genoemd.

De Minister zegt, dat deze zaak een punt van voortdurende overweging is. Ja, wat Suriname betreft, is er bijna geen enkel onderwerp, dat al niet sedert jaren in overweging is. Betreurende dan ook, dat de Minister mij geen bepaalde toezegging voor een station als ik heb aanbevolen kan doen, wil ik niet eindigen zonder nogmaals te onderstreepen, dat het hier een belang geldt van zeer hoog gewicht voor ons en voor onze koloniën; zoo gewichtig dat ik er door teleurgesteld ben, dat Zijn Excellentie mij met een dergelijk vaag antwoord naar huis stuurt.

De beraadslaging wordt gesloten en het onderartikel zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De begrooting wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

John Dillon, de opvolger van Redmond.

Nu het Home-Rule in Ierland op het punt staat te worden ingevoerd, waardoor voor dit land een geheel nieuw tijdperk aanbreekt in zijn geschiedenis, laten wij eenige levenstrekken volgen van den nieuwen Ierschen leider om daarna nog eenige woorden te wijden aan den gestorven Redmond, die de bekroning van zijn levensstaak niet meer heeft mogen aanschouwen.

Den 11en Maart werd te Londen het parlementslid voor East Mayo, John Dillon, eenstemmig tot hoofd en leider der Nationale Iersche partij gekozen.

John Dillon is geen onbekende in het politieke leven.

Hij deed zijn intrede in het parlement in 1880, toen hij op 29-jarigen leeftijd voor Tipperary zitting nam. Opgeleid voor dokter, zegde hij spoedig zijn ambt als medicus vaarwel, om het in te ruilen tegen een politieke loopbaan. Daardoor kwam hij in aanraking met Mr. Redmond, met wien hij een trouwe vriendschap sloot, wiens staatkundige ideeën hij aanvaardde en op wien hij in diens laatste levensjaren zelfs een grooten invloed had, wanneer het politieke vraagstukken gold.

In 1883 trad hij uit het Parlement om gedurende twee jaren een reis door Californië te maken. Na zijn terugkeer leed hij de nederlaag aan de stembus voor het district North Tyrone, doch zag zich in hetzelfde jaar een zetel aangewezen voor East Mayo, dat hij van dien tijd af, steeds heeft vertegenwoordigd.

Zijn hooge gestalte en flink uitgegroeide ledematen maakten hem tot een buitengewoon opzichtelijke figuur en zijn uiterlijk voorkomen, waarover steeds een waas van melancholie lag uitgespreid, typeerden hem volkomen, wanneer hij als spreker optrad in het Huis van afgevaardigden.

Gedurende het tweede oorlogsjaar bestreed hij op heftige wijze het plan der Britsche Regeering om aan de legersterkte een troepenmacht van 1.000.000 soldaten toe te voegen. Met alle kracht viel hij de conscriptie aan, doch op verzoek van John Redmond staakte hij ten slotte zijn tegenkanting jegens de militaire dienstplichtwet. Hij was de vurigste bestrijder van de methoden, volgens welke de Engelsche Regeering de Iersche revolutie had aangepakt en veroordeelde hare houding ten opzichte van de terechtstellingen.

Door verschillende ingediende moties in het Huis van Afgevaardigden trachtte hij de Regeering te dwingen haar plannen te ontvouwen over Ierland's bestuur, verklarend, dat de Home-Rule kwestie voorgoed moest worden opgelost.

Mr. Dillon heeft bij verschillende gelegenheden de Britsche oorlogspolitiek openlijk becritiseerd, vooral ten opzichte van Roemenië, Griekenland en de censuur. De uitkomsten hebben hem in het gelijk gesteld en zijn doorzicht in politieke vraagstukken doen uitkomen.

Ook richtte hij zich in een toespraak te Dublin tot de Sinn Feiners, wien hij verweet, dat zij de sympathie in Amerika voor de Iersche zaak door hun drijven van zich vervreemd hadden.

***

De begrafenis van Sir John Redmond is schitterend geweest, een welverdiende hulde aan den volhoudenden, ijverigen voorvechter van de rechten zijns vaderlands.

Het lichaam werd in een specialen trein van Kingston naar Wexford gebracht, om daar in het familiegraf te worden bijgezet. Aan de voornaamste stations op dezen weg hadden zich groote volksgroepen opgesteld om voor het laatst den tol van hun eerbied te betalen aan den gestorven leider.

Onder de telegrammen van rouwbeklag waren er ook aangekomen van koningin Marie en koningin Alexandra. De laatste zeide over den dood van Mr. Redmond, dat het een onherstelbaar verlies was voor de natie, wat ook door het koninklijk huis werd gedeeld.

In de kathedraal van Westminster werd een plechtige Requiemmis gezongen voor de zielerust van den overledene, waarbij meer dan 2000 afgevaardigden van alle politieke partijen, vereenigingen en organisaties aanwezig waren; o.a. werden opgemerkt de premier Lloyd George, Bonar Law, Edward Carson, Viscount Bryce, de Procureur generaal Smith en talrijke politieke collega's van den Nationalistischen leider, terwijl de koning en de koningin hun hooge afgevaardigden hadden gezonden. Verder was de kathedraal zóó overgevuld met publiek, dat men over de hoofden heen kon loopen.

Kardinaal Bourne, geassisteerd door kerkelijke hoogwaardigheidsbekleeders, voltrok het H. Sacrificie en hield daarna een lofrede op den illustren doode. De kist, overdekt met de Iersche vlag, was op een draagbaar geplaatst, bedolven onder een tuin van bloemen, terwijl aan den ingang van de kathedraal de Union Jack en de Pauselijke vlag halfstok hingen.

Ook bij de begrafenis werden vele mannen uit de voornaamste kringen opgemerkt, onder wie het parlementslid voor Exeter en Lord Londonderry als vertegenwoordiger van de Ulster Unionisten in de Iersche conventie. Deze laatste legde een grooten bloemenkrans op de baar.

Een menigte van meer dan 30.000 personen, uit geheel Ierland samengestroomd, volgde den rouwstoet van het station naar de kerk der Onbevlekte Ontvangenis, waar de absoute verricht werd. Aan het graf werd nog een laatste afscheidsgroet gezonden aan den dierbaren vriend in den vorm van een lijkrede, gehouden door officieren van de Britsche en Amerikaansche marine en door den afgevaardigde van de Iersche politiemacht.

Zoo werd de man, die in zijn leven veel en bitter bestreden was, na zijn dood gehuldigd door het geheele Engelsche en Iersche volk.

Nederland.

Na bijna twee maanden niets uit ons Moederland vernomen te hebben, werden wij Zondag l. l. door een flinke post verblijd. De tijdingen echter, die wij uit Holland lazen, waren minder blijvol. De voedingsmiddelen zijn er schraal; 200 gram brood per dag en per hoofd; 2½ ons vleesch per hoofd in de week, als er tenminste vleesch is enz. enz. Alles bovendien peperduur. We lazen

---

hoed van kapstok, gymnastische sport met overjas, koker aangedikt met Havanna-uitschot, afgepunte gummiestok links onder de flank, daar gaat mijnheer!

Rr, rrr, rrr!

„Frissche morgen! Kunt lang wachten. Laat je soep niet aanbranden!"

Rr, rrr, rrr.

„Geduld, heeren, geduld alleen kan je redden. Mij snap je niet meer!"

Pangde deur in slot, schoof de straat op, dieper ademend in frissche ruimte. Knap je van op.

Wat 'n geloop en dooreengedraaf van menschen. Allen eigen doel van gaan, hoofd vol berekeningen. Handelswinst, grooter klanditie, zaakuitbreiding, O.-W.er-begeerte, studielust, examenangst, hooger betrekking, ruimer salaris, boodschappennietigheidjes, vriendenpraatjes, logeeren, samen reizen, dat alles ging er om in de hersens van die bonte menigte.

Zag 'n kennis aankomen, groette. Hij liep stokstijf door. Zou die ook al.....? Meende te zien, dat meerderen mij wantrouwend aanzagen, nastaarden, voelde flikkeroogen op mij branden. Misschien voor spion gehouden? Hoorde gegier en gefluit, zag groepjes staan, druk gesticuleerend; was 't om mij? Honden sprongen keffend om mijn nieuwe broekspijpen, paarden snoven mijn kant uit. Was ik de verworpeling der menschheid? Liep koortsig-gehaast, stoof vooruit, vloog, rende, strukelde op stoep van soos, viel binnen neer op stoel. Eerst wat op adem komen. Bestelde whisky, pakte „Berliner Tageblatt."

„Eén whisky," liet kellner rollen door ruime hal. Massa's hoofden opgericht, gewend naar richting van mijn tafeltje. Zag oogknipjes, bliktelegrammen, koppengroepjes bijeen, hoorde schateren, zag woorde-oogen, ving klanken op: „pro-Engelsch", „neê, pro-Duitsch, kijk maar." Maar m'n hemel, mag ik dan ook al niet meer drinken en lezen wat ik wil? Bestel ik Münchener, dan ben ik pro-Duitsch, vraag ik Bordeaux, dan pro-Fransch, wensch ik en glaasje wodka, dan zien de anti-Russen mij met 'n kwaad oog aan. Pak ik 'n Duitsche, Italiaansche, Engelsche courant, dan geef ik daardoor mijn sympathie te kennen. En hoeveel anderen lezen al die bladen in ongestoorde rust zonder eenigen overlast? Schoof spijskaart weg, voor mij geen neutrale gerechten; m'n Havanna smaakte niet meer, Cuba ook al in oorlog.

Speurde rond. Middenin zat vriendenkaartclubje...... mijn plaats bezet. Liep er waggelend heen, m'n hartelijke groet werd koel beantwoord. Stond aan den grond genageld, voelde koude zweet. Niemand nam notitie van me. Eindelijk 'n medelijdend clublid:

„'t Spijt ons, Jansen, maar je geavanceerde pro...... hum, hum, je hatelijke anti...... enfin je begrijpt me, heeft je als lid van ons gezelschap onmogelijk gemaakt."

Dat was te veel. Raapte op dat oogenblik al m'n moed en energie bijeen, greep met flikschen zwaai 'n zetel en sprong op geïmproviseerd spreekgestoelte. Volwgeritsel van kranten, schokken van stemmen, doodsche stilte in zaal.

Begon.

„Mijne Heeren! De dag van heden is voor mij een treurige openbaring geweest. Ik heb bemerkt, dat de oorlog in onze neutrale stad ook reeds zijn splijtzwam heeft laten werken. 'n Toomelooze sympathie, die door dik en dun meegaat met de begunstigde vrienden aan den eenen kant, 'n felle antipathie en haat die de werkelijke vijanden hen niet kunnen verbeteren, aan den anderen. Er zijn er, die meer Duitsch zijn dan de Keizer, feller Engelschgezind dan Lloyd George, meer fanatiek-patriot dan Poincaré of een zijner Fransche kornuiten. Als Redacteur van de „Onovertrefbare" sta ik met allen in betrekking en deze gemeenschap heeft mij de vriendschap, de goede harmonie met velen doen inboeten en zal mij misschien nog mijn broodwinning kosten. Waarom? Omdat iedereen in mijn blad de algeheele overeenkomst zoekt met zijn persoonlijke gevoelens, omdat ik, volgens hun meening, precies moet weergeven, wat zij zoeken en gaarne wenschen.

Welnu, mijne Heeren, dat is onmogelijk. Ik ken het spreekwoord:

Hij, die zijn best doet aan eenieder te behagen,
Mag nimmer over vijandschap en laster klagen.

Doch, mijne Heeren, deze spreuk mag op een Redacteur niet worden toegepast. Naast het weergeven van onveranderbare feiten, die zich op de oorlogsvelden afspelen, lever ik een beschouwing over toestanden, vlecht ik episodes in, angstig ontwijkend wien dan ook te stooten.

Als Redacteur, mijne Heeren, ben ik volkomen en eerlijk neutraal en deze correcte houding is in mijn blad steeds tot haar recht gekomen. Ik verdien daarom allerminst de behandeling, die mij vandaag is aangedaan en protesteer in naam der menschelijke vrijheid tegen dergelijke vijandige uitingen en manifestaties.

Als particulier persoon echter, mijne Heeren, verhoud ik mij anders. Ook dan heb ik nog geen voorkeur voor een of ander. Wilt ge echter weten, wat in dat geval mijn meening is, luistert dan.

Ik ben *anti-Duitsch*, omdat onze mooie Hollandsche schepen in den grond worden geboord, omdat zij aan ons land willekeurig de steenkolen onthouden, omdat men ons door de graankwestie in een zeer lastig parket kan brengen.

Ik ben *anti-Engelsch*, omdat men ons daar den doorvoer van schepen weigert, omdat zij onze post aanhouden en zonder schaamte het briefgeheim schenden, omdat zij bommen werpen op Goes en Zierikzee en mijnen leggen in onze wateren.

Ik ben *anti-Russisch*, omdat dit land een streep gehaald heeft door zijn schuldrekening, waardoor voor duizenden een schamele oude dag als spookbeeld dreigt.

Ik ben *anti-Amerikaansch*, omdat zij van ons zwakke landje de helft van onze handelsvloot hebben ingepalmd; ik ben *anti-Fransch*, omdat hun chauvinisme van geen verzoening wil weten en aldus de oorlog eindeloos lang wordt gerekt.

Mijne Heeren, ik ben *anti-alles*, alleen *pro-Hollandsch* en dit blijf ik mijn leven lang. Fier draag ik daarom mijn driekleurig knoopsgat-vlaggetje en voel ik Hollandsch bloed door mijn aderen stroomen. Maar nog eens...... als Redacteur blijf ik neutraal."

Als 'n bom had mijn redevoering ingeslagen. Doodsche stilte bleef heerschen; maakte daarvan gebruik, betaalde aan kassa, verdween met diepe buiging.

Als 'n loopend vuurtje ging dit bericht door de stad. Alle menschen razend. Wat denkt hij wel,...... anti-alles, zoo'n socialist, zoo'n anarchist! Telephoonbel stond niet stil, kantoortje letterlijk bestormd, regende kaarten: afbesteld. Bleef achterbaks. 's Avonds negen tienden van m'n abonné's geëclipseerd; enkele nuchterdenkende Hollanders bleven getrouw.

Om hen niet te verliezen, schrijf ik thans over mode-artikelen, koffieprijzen, sigarengebrek, tandpoeder, weerpraatjes en enkele berichtjes over onze Koningin.

Kost m'n beurs nog meer, want loop elken dag naar scheerwinkel binnen om onder 't zuiveren van m'n Hollandsch vel 't barbierspraatje op te vangen, de beste reportersbron voor m'n zeer vermagerden „Onovertrefbare."

JOOP.

over hongeropstootjes in de groote steden, ook in het roode Zaandam, waar de burgemeester tot „rust en orde" aanspoorde. Dan hebben wij het hier nog wat beter!

Op de gehouden Jaarbeurs te Utrecht had het Departement van Koloniën en het Koloniaal Instituut hun inzendingen in een aardig paviljoen ondergebracht. Op tafel lagen verschillende geïllustreerde werken over onze Kolonie, terwijl overzichtskaarten de belangrijkheid ervan duidelijk vertolkten zoowel op handels- en zeevaartgebied als op dat der verschillende cultures.

Mogen het volgend jaar al onze producten van uitvoer vertegenwoordigd zijn om aan den anderen kant van den Oceaan onze nijverheid en industrie nog meer bekend en gewild te maken.

Op 21 Maart van dit jaar is het plan tot drooglegging van de Zuiderzee aangenomen, waarvan de voltooing ongeveer 40 jaar zal duren. Men zal er een som aan besteden van 45 millioen aan arbeidsloonen en 118 millioen aan materialen. De oppervlakte van Holland zal daardoor met ruim een zestiende gedeelte worden vergroot, welk land, tot bebouwing en bewoning ingericht, aan 250.000 menschen een goed bestaan kan opleveren.

Het plan is uitgewerkt door Z. Ex. Minister LELY, thans Minister van Waterstaat en vroeger Gouverneur van Suriname, in welke hoedanigheid hij ook Curaçao heeft bezocht. Holland vooruit! Onze gelukwenschen!

De algemeene verkiezingen zijn dit jaar bepaald op 3 Juli a.s.

Op verzoek van eenige kamerleden wier bezwaar was dat de kiezers nog niet voldoende over het nieuwe systeem zijn ingelicht, was een motie ingediend om ze tot het najaar uit te stellen, doch na het aanhooren van de bezwaren des Ministers is deze motie ingetrokken.

Van verdere verwikkelingen tusschen Holland en Duitschland naar aanleiding van het torpedeeren der „Koningin Regentes" hebben wij niet gehoord. Wij hopen, dat het doen zinken van dit hospitaalschip een vergissing is geweest en geen opzettelijke daad om ons te prikkelen. De woorden van een Duitsch diplomaat, dat onze Oosterburen bij gebrek aan Zeebrugge de Schelde noodig hebben als duikbootbasis, beschouwen wij als een particuliere opinie.

DE OORLOG.

Onze aandacht wordt deze week tot afleiding gevraagd voor het opnieuw begonnen steekspel (moordspel is beter gezegd) in Italië. Daar hebben de Oostenrijkers in den nacht van den 15en hun lang voorbereid offensief ingezet. Volgens de berichten uit Italië, de eenigste bron, waaruit wij hieromtrent inlichtingen kunnen putten, was hun doel om door een snelle actie het plateau van Asiago te bezetten, de Italianen in het centrum zoodanig te verslaan, dat de vleugels moesten wijken en daarna, de Piave overtrekkend, hun opmarsch voort te zetten met Venetië als eindpunt. Eerst behaalden zij, zegt Stefani, een paar kleine succesjes, doch spoedig behield generaal Diaz de overhand en onder een storm van jubel verklaarde minister Zupelli dan ook in de Italiaansche Kamer, dat het Oostenrijksche offensief tot staan gekomen was en reeds meer dan 5000 gevangenen hun dagmarschen maakten naar het zonnig binnenland.

De Oostenrijkers zullen het bij deze eerste poging niet laten en spoedig hooren we wel van heviger gevechten, waarvan het resultaat tegen de bloedige offers eenigszins meer opweegt.

Misschien dat dit offensief naar buiten de aandacht van het land wat afleidt, want de berichten over onlusten in de Donaumonarchie houden aan en steeds meer plaatsen worden in dit verband genoemd.

Ook lazen wij deze week een telegram, dat baron Burian zich tot Berlijn gericht had om een einde te maken aan de gespannen verhouding, die er tusschen de beide volkeren ontstaat.

Geen wonder, dat de Duitsche regeering de controle op zich neemt van alle bladen, want op het voorbeeld van de Tsjechen en Slavonen worden aan het Duitsche gouvernement harde noten te kraken gegeven. De oorlogsmoeheid van Oostenrijk doet wel eens aanstekelijk gaan werken, vooral nu op het Westfront weer een stadium van stilstand is ingetreden. Enkele kleinere succesjes van de Franschen en Engelschen uitgesloten, is er deze week bijna niets van belang geschied. Alweer de evenwichtsbalans.

De kroonprins liet lange lijsten naar Berlijn zenden, waarop de buit uitvoerig vermeld staat: 1050 kanonnen in 14 dagen is het meest markante van dit lijstje.

De Amerikanen melden, dat zij thans op Duitsch gebied in den Elzas staan, ten O. van Belfort. Wanneer er daar van hen gevangen genomen worden, kunnen zij ook parade houden in Straatsburg, waar, volgens Londen, de Engelschen en Franschen elken dag „vertoond worden" om bij de Elzassers den schrik er in te houden.

De tijdelijke stilstand op het Westfront heeft aan Asquith zijn algeheele gerustheid toch nog niet teruggegeven. In een vergadering van de Aldwijch Club sprak hij woorden van bezorgdheid over den kritieken toestand in Frankrijk, waardoor de algeheele overwinning weer zooveel tijd is uitgesteld.

Wanneer de Duitschers dan ook geen grootere vorderingen maken, zal het lang duren voor admiraal von Tirpitz aan het hoofd der vloot naar Engeland zal stoomen. „Eerst moeten", zei hij, „de Engelsch-Fransche legers in Z. van Parijs zijn gedreven." Dat zal dan een belangrijk gevecht kunnen geven en de grootste zeeslag uit de geschiedenis worden, van meer beteekenis dan de ontmoeting dezer dagen in de Adriatische Zee tusschen Oostenrijksche en Italiaansche kleine eskaders. Dit treffen kostte aan de Donaumonarchie een kruiser van het *Viribus Unitis*-type. Aldus Venetië.

De Duitsche duikbooten maken de scheepvaart langs de Amerikaansche kust niet tot een pleiziertochtje. Key-West deelde mede, dat er zich enkele bevinden in den omtrek van de plaats, die door 30°. N. B. en 72°. W. L. op de kaart wordt aangegeven. Doch die commandanten zullen ook wel eens stuivertje wisselen, vooral wanneer het bericht waarheid bevat, dat Duitschland aan een blokkade van Amerika denkt, waarvan de strookgrens Canada en anderzijds (hun basis?) Mexico moet zijn. Wij hopen, dat de heeren duikboot-commandanten hun edel bedrijf een weinig meer uit onze buurt uitoefenen en dat een Carolina-geval tot dit eene blijve beperkt.

Onder voorbehoud maken wij melding van de berichten, die de Fransche bladen geven over het ontslag van Radoslawoff. Wanneer de Bulgaarsche premier zich niet meer in het zadel kan houden, teekent dit den toestand van het land.

Peru, dat in October '17 aan Duitschland den oorlog verklaarde, heeft thans de eerste openlijke vijandige daad gesteld door alle schepen met de zwart-wit-roode vlag in bezit te nemen. Alweer 'n versnippering van de Duitsche handelsvloot, die met een 50.000 ton verminderd is.

„Korniloff is niet dood, maar leeft." 't Klinkt als de ontknooping van een drama.

En toch moet het waar zijn, zegt Frankfort. Men heeft hem gezien, optrekkend aan het hoofd van een legergroep, waarmede hij, gelijk destijds de Corsicaan naar Parijs, op wil rukken naar de hoofdstad, niet om de monarchie te herstellen, doch om een democratisch parlement samen te roepen wat aan Rusland vrede en binnenlandsche rust schenken moet.

Moge het hem gegeven zijn!!!

Bark vergaan.

Berichten uit Aruba ontvangen melden ons dat de nieuwe goulet *Albertina*, die den 3n Juni zijn eerste reis maakte naar Maracaibo, en die de vorige week Zaterdag namiddag 5 uur uit Aruba vertrok met bestemming naar Curaçao, bij Punta-Barco, gelegen aan het schiereiland Paraguana, vergaan is. De bark had de mail van Aruba naar Curaçao aan boord en was eigendom van den Heer Rodulfo Arends.

Oranje Nassau.

Zaterdagavond om 5½ uur vertrok het S. S. Oranje Nassau, dat bijna twee maanden hier gelegen had, naar New-York. Ofschoon het al donker was, stond er een groote menigte menschen aan de kaden om de passagiers en het schip een afscheid toe te wuiven.

Wij wenschen hen een veilige vaart en behouden aankomst.

Onder de vertrekkenden bevond zich Dominee W. van den Brink met zijn familie.

Binnengekomen.

Het S. S. „Nieuw-Amsterdam" is wederom van Holland in New-York aangekomen en zal naar alle waarschijnlijkheid binnenkort zijn terugreis maken. Het is thans de Hollandsche eenling, die de communicatie van het Moederland met Amerika onderhoudt.

Juno.

De alarmeerende berichten, die de vorige week hier waren rondgestrooid over de „Juno" werden deze dagen categorisch tegengesproken door een telegram uit New York, dat de boot aldaar den 16en behouden is aangekomen.

Red „D" lijn.

Evenals de „Caracas" eenige weken geleden van Porto Rico naar New-York in gezelschap van de „Coamo" door Amerikaansche oorlogsschepen is begeleid, zal ook de „Philadelphia", die Zondag j. l. hier aankwam en een gevaarvolle reis achter den rug had, door bewapende steamers van San Juan worden afgehaald. Hetzelfde moet ook met de „Maracaibo" zijn geschied.

Voor velen een geruststelling.

Officieele berichten.

Mej. J. Statius Muller, in het bezit van de akte als onderwijzeres 3de klasse, is eervol ontheven van hare tijdelijke werkzaamstelling aan de Emmaschool alhier.

Felix Schoop, tijdelijk belast met het opsporen van strafbare feiten in het [illegible] district van het eiland Curaçao is wegens ongeschiktheid voor den politiedienst eervol uit 's lands dienst ontslagen.

Aan den armendokter in het stadsdistrict beoosten de haven en in het 2de district alhier W. H. Winkel is tot herstel van gezondheid drie maanden verlof verleend, met vergunning dit verlof buitenslands door te brengen.

Berichten uit de Kolonie.

Goede reis.

A.s Zaterdag zal onze Apostolische Vicaris Mgr. M. G. VUYLSTEKE, vergezeld van den Z. Eerw. Pastoor J. GIJLSWIJK, zijn visitatiereis ondernemen naar de Bovenwindsche eilanden met de „*Estelle*." Met dezelfde reisgelegenheid keert de Z.E. pastoor C. HARTENDORFF volkomen genezen terug naar zijn parochie Philipsburg op S. Martin (N.G.) en vertrekt de Z.E. pastoor D. A. REISCH naar S. Bartholomy om daar op Lorient zijn nieuwen werkkring te beginnen. Aan allen een voorspoedige reis gewenscht.

Met de „*Estelle*" keert van S. Martin (N.G.) naar ons eiland terug de Z.E. pastoor SARIS.

Geslaagd.

Drie meisjes van het Weeshuis te Habai hebben deze week met succes een diploma verworven in het hoedenvlechten.

Mejuffrouw D. WILLEMS verwierf diploma B, mej. J. FENGAL en mej. A. ODUBER diploma C.

Dank.

Ontvangen van het Belgische consulaat No. 9 van America-Latina.

Postérijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

Jos Alves (2), Bessini Bazul, A. C. Bishop, George W. Bowens, Cecilia Cardera A., Ana M. de Yanes, Maria de Windt, Max Kramers, Margaritha Layer, Gabriel Motget, Malfeda Mengeling, Marina Meniton, Leopilia Sardo, Sophir, D. E. Sprothenais, Rosalinda Tihelman, Salimon Wirtro.

Aangeteekende stukken: George W. Bowens, G. Giebel, F. J. Kilian, David L. Bardo, Jacinto A. Prince, J. Roodbergen.

Drukwerken: Stacy Lewis, Vereeniging Willemstad.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7,30 Overzijde.

1. The King's Escort Marsch — F Losey
2. Ouverture de Nabuchodonosor. — G Verdi
3. Hyménée. Valse le uitv. — E Wesly
4. I Due Foscari Atto I. Preludio e Cavatina le uitv. — G Verdi
5. Gavotte Princesse — Eustace
6. La Gioconda Selection — Ponchielli
7. Le Cosoyer — G Borel
8. Unsere Garde Marsch — Forster

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand April 1918.

	Geboorten. M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	Overleden M. g.	Vr. g.	Aangegeven Levenl. in echt	b. echt	H.
Stadsdistrict	26	23	22	27	15	27	0	3	10
2e. district	9	15	18	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
3e. district	11	6	7	10	1	2	0	1	4
4e. district	1	4	2	3	0	0	0	0	0
5e. district	5	7	8	4	1	3	[illegible]	0	0
Totaal.	52	55	[illegible]	50	19	[illegible]	[illegible]	4	19

TRES VERDADES

1

Para las personas débiles ó enfermas

El Alcohol es un Veneno

2

Para crear fuerzas asegúrese de tomar

La Emulsión de Scott

3

Es la legítima preparación de Bacalao que

No Contiene Alcohol

Petroleum. (Kerosene.)

Crown Oil, extra geraffineerd.

f 5,25 per 10 Amerikaansche gallons

Het wordt niet in verpakking geleverd, doch ledige fusten worden gevuld en behoorlijk gesoldeerd.

Verkrijgbaar bij:

JULIO A. DE LIMA en B. J. DE CASTRO.

Verdere inlichtingen te bekomen bij de

Curaçaosche Petroleum-Maatschappij, HEERENSTRAAT.

HAVEN-NIEUWS

VAN 15 JUNI – 29 JUNI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Oranje Nassau	Hopland	27 April	Suriname	15 Juni	New York
Merida	A Johanson	12 Juni	La Guayra	16	Maracaibo
Philadelphia	G W Goodman	16 Juni	New York	16	La Guayra
Philadelphia	G W Goodman	19	La Guayra	19	New York
Merida	A Johansen	19	Maracaibo	24	La Guayra
Zulia	S S Morris	[illegible]	New-York	[illegible]	Maracaibo
Merida	A Johanson	26	La Guayra	27	Maracaibo
Caracas	H Hichborn	26	Newyork	27	La Guayra
Zulia	S S Morris	27	Maracaibo	27	New York
Samson	Bosse	27 Juni	Maracaibo	?	Maracaibo
Don Alberto	Arvelo	?	La Guayra	?	Maracaibo
Guarico	Millan	25 Juni	Pto Cabello	25 Juni	Pto Colombia
American	Lechner	27	Pto Cabello	27	Pto Colombia

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Julia Ramona	15 Juni	La Guayra	*Hollandia*	15 Juni	La Habana
Carlota	15	Maracaibo	*Colombia*	15	Rio Hacha
[illegible]	15	Martinique	[illegible]	16	[illegible]
Florans Stream	16	Martinique	*Felicidad*	17	Maracaibo
Lelia	17	Bonaire	*Lelia*	17	Aruba
Estelle	17	Barlovento	*Julia Ramona*	18	Vela de Coro
Alberta	18	Maracaibo	*Florans Steam*	18	Barbados
Vesta	18	Bonaire	*Providencia*	19	Vela deCoro
[illegible]	18	Pto Cabello	*Lelia*	[illegible]	Bonaire
Mercedes	19	La Guayra	*Panchita*	[illegible]	La Guayra
Carmen Luisa	19	La Guayra			
Virginia	19	Vela deCoro			
Abeona	19	Manzanilla			
Carolina D.	20	Bonaire			
[illegible]	20	Aruba			
Carlota	20	Maracaibo			

Buitenland.

Duur reizen.

In Duitschland wil men het publiek zooveel mogelijk uit de sneltreinen houden. Daarom heeft de overheid bepaald, dat voortaan ieder reiziger, die van een sneltrein of een „Blitzzug" gebruik wil maken, voorzien moet zijn van: een biljet 1e klas en een 2e klas, zoo hij eerste, van een biljet 1e klas zoo hij tweede, van een biljet 2e, zoo hij derde klas wil reizen.

Ook in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika is de prijs op de spoorwegen opgeslagen. Gelijk men weet, heeft de Regeering dit jaar de controle over het geheele spoorwegnet in handen genomen, wat vroeger particulier eigendom van maatschappijen was. Wij zullen dus voorloopig niet meer hooren van een Union, Southern, Canadian Pacific of New-York Railway.

De vrachtprijs voor een passagier is nu door de Regeering gebracht op drie Amerikaansche centen (=7½ cent) per mijl, terwijl het tarief vroeger 2 tot 2½ Amerikaansche cent per mijl bedroeg.

Wanneer men bedenkt, dat in de Vereenigde Staten de treinen 'n aardige vaart kunnen zetten en dat een reis van een of twee dagen voor de meesten lang geen zeldzaamheid is, dan begrijpt men, dat deze nieuwe maatregel ook een grooten invloed op de beurzen van het reizend publiek zal uitoefenen.

Bommen werpen.

Volgens de Eclaireur de l' Est zijn in den namiddag van den 18 April meer dan 2000 bommen, waaronder verscheidene vergiftigde, op Reims geworpen. Daags daarna en den daarop volgenden nacht werden er meer dan 7500 neergekegeld. Wat blijft er dan van eene geschonden stad nog over?

Ook Napels heeft kennis gemaakt met de luchtkrabbers. Gedurende vier uur wierp een Oostenrijksch of 'n Duitsch eskader, dat weet men niet, ontploffers naar beneden. Men vreesde zelfs te Rome voor een aanval. Als voorzorgsmaatregel zijn in de binnenplaatsen en in de zuilenhallen van het Vaticaan donker blauw geschilderde lampen aangebracht en is er een bijzondere wachtdienst ingesteld. De vensters der Pauselijke vertrekken moeten des nachts gesloten blijven.

Fraaie plannen!

Leon Daudet publiceert met toestemming der Fransche censuur een artikel in de *Action Française*, waarin hij het Fransche volk aanspoort, ook na den oorlog de wraakneming op de Duitschers voort te zetten en zooveel mogelijk Duitschers te vermoorden!

Leon Daudet schrijft woordelijk: „Ieder Duitscher, die zich buiten Duitschland zal wagen, zal aldus dag en nacht in zijn leven bedreigd zijn en zal als een out-law leven in een atmosfeer van den diepsten haat. Dat vooruitzicht moet onder de oogen gezien. Er zal een groot aantal weerbare mannen zijn (evenredig aan het aantal slachtoffers), die slechts één gedachte zullen hebben: *hier op aarde het grootst aantal Duitschers dooden, openlijk of heimelijk. Elk middel zal goed zijn: vergif, mes, revolver, hinderlaag.*"

En dergelijk krankzinnig geschrijf laat de Fransche censuur goedsmoeds passeeren!

Het wordt me het wereldje wel!

Italië's financiëele oorlogslast.

Hoewel het eerst laat aan den oorlog is gaan deelnemen, ging Italië toch reeds vóór de Isonzo-catastrophe, die den Italiaanschen staat ook in financieel opzicht duur is te staan gekomen, zwaar onder de gevolgen van oorlog gebukt. Bij eene berekening van de oorlogsgevolgen uit een financieel opzicht, zal men moeten uitgaan van het volksvermogen, dat Italië voor het uitbreken van den oorlog bezat en dat over het algemeen op 75 á 100 milliard lire wordt geschat. Hiertegenover bedroegen de oorlogskosten tot einde 1917 reeds ongeveer 20 milliard, waarbij dan nog het bedrag komt, dat voor de betaling der pensioenen wordt verlangd en dat alleen in de laatste 4 maanden van 1917 op vier milliard lire werd geschat. Alles bij elkaar genomen, heeft Italië dus bijna de helft van zijn volksvermogen den oorlog ten offer gebracht en het is zeer begrijpelijk, dat deze situatie te zamen met den lagen stand van de Italaansche lire de ernstigste onrust in Italië heeft veroorzaakt. Zeer duidelijk komt deze onrust tot uitdrukking in eene beschouwing van het „Bolletino Internationale", waarin o. a. gezegd wordt: „Onze bondgenooten zijn rijker dan wij. Het is daarom in hun en ons belang, ons voor de ruïne te bewaren. Ook op economisch gebied moet de eenheid van front worden tot stand gebracht. Men geve daarom in Parijs, Londen, Rome en New-York eene leening van 75 milliarden uit, die door alle vier staten wordt onderteekend. Daarmede zou het crediet van Italië gered zijn en zouden de valuta stijgen. Een ander middel is er niet".

Italië, dat zich voor den oorlog economisch sterker had gemaakt en dat een groot gedeelte van zijne buitenlandsche schulden uit de opbrengsten zijner volkshuishouding had kunnen terugkoopen, ziet zich thans door zijne — door niets noodzakelijk gemaakte — deelneming aan den oorlog tientallen jaren in zijne economische ontwikkeling opgehouden.

America en Mexico.

In een in de New York Times verschijnende serie artikelen over Amerika na den oorlog schrijft een Amerikaansche rechtsgeleerde in een hoofdstuk over Mexico het navolgende: „Een bezetting van Mexico door een met de Vereenigde Staten in oorlog verkeerende Europeesche of Aziatische macht van den eersten rang moet onvoorwaardelijk belet worden. Bij het eerste teeken van zulk een mogelijkheid, zullen de militaire machten der Vereenigde Staten met de Mexicaansche zeehavens evengoed rekening moeten houden als met onze eigen havens in de golven van Chesapeake, San Diego en San Francisco. De neutraliteit van Mexico zou in zulk een geval aan de veiligheid en onschendbaarheid eener groote en volkrijke natie moeten worden opgeofferd. Amerika huldigt ten opzichte van het vraagstuk der neutraliteit van een land de hoogste moreele beginselen, maar in geval van nood mag het niet tot zijn zelfvernietiging meewerken. De wereld kan niet van ons verwachten, dat wij ons van uit Mexico zullen laten overrompelen."

Koning Alfonso's ultimatum.

De berichtgever van de *Daily Mail* te Madrid deelt aan zijn blad bijzonderheden mede omtrent de dramatische rol, die koning Alphonso laatst zou hebben gespeeld en welke zou hebben geleid tot de vorming van de merkwaardige regeering van expremiers. De koning, vertelde hij, riep de hoofden der partijen bij zich en had in zijn geest reeds een beslissende en drastische actie. Zeer rustig sprekende, maar op een toon van volstrekte vastberadenheid, deelde Koning Alfonso mede, dat hij tot een vast besluit was gekomen, dat een acte van abdicatie op de tafel gereed lag vóór zijn handteekening, dat de koningin en haar kinderen nog denzelfden avond zouden vertrekken, dat hij bij ontstentenis van eenige constitutioneele regeering een militaire regeering zou beproeven, maar indien dit onmogelijk bleek, van den troon afstand zou doen en met het leger zijn lot in de waagschaal zou werpen. „Nu dan" zeide hij, „zult gij mij helpen of niet? Het is het een of het ander, maar indien gij niet aan de zijde van het land staat, zal ik afstand doen, mijn familie wegzenden en zelf achterblijven om te strijden of te worden doodgeschoten. Mij zelf kan het waarlijk niet veel schelen wat gebeurt."

Zóó kwam het nieuwe kabinet tot stand.

Amerikaansche munitie en Engelsche geweren.

Als de zaak niet zoo ernstig was, zou men lachen moeten om het volgende bericht, dat van gevangene Engelsche officieren afkomstig is. Men weet, met welk groot verlangen Engeland een aanvulling der munitie door Amerika tegemoet zag en hoeveel voeten het in de aarde had, om ze te krijgen. Wat blijkt evenwel, nu zij er eenmaal is: dat zij niet past op de Lewis-geweren van het Engelsche leger; dit schijnt eerst gebleken te zijn bij den strijd bij Bapaume; tevoren had men het niet onderzocht, daarom kon er op het beslissend oogenblik geen gebruik gemaakt worden van dit allergewichtigst wapen en dit schijnt vooral den val van die plaats bewerkt te hebben. Het lijkt haast een operette! Dit doet ons denken aan den slag bij de Tugela in den Boerenoorlog. De Engelschen moesten in wilde vlucht terugtrekken, en verloren daarbij 10 kanonnen. De schuld hiervan werd echter gegeven aan de muildieren, die niet terug wilden.

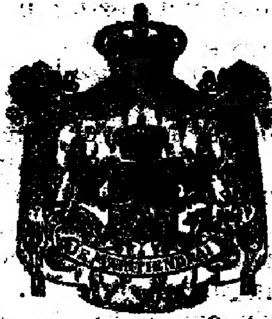
Aldus het „Huisgezin."

Pureza y Calidad.

Pureza y calidad son las principales virtudes de todo producto, pero la importancia es mucho mayor tratándose de que se depende para el cuidado de la salud. Pureza y calidad han sido siempre sinónimos de la EMULSIÓN DE SCOTT la famosa medicina del hombre con el bacalao a cuestas, que forma parte de la historia de nuestros hogares.

Porque este año escasea el legítimo aceite de hígado de bacalao de Noruega cuesta más en las boticas la EMULSIÓN DE SCOTT, pero la prudencia aconseja pagar el aumento mejor que salir desengañado. 7

Photographische Inrichting.
Soublette et Fils,
HOFPHOTOGRAFEN
VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden
BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
„ Chicago 1893, en
„ Curaçao, Eerste Prijs Eeremedaille, 1904.
„ Brussel, 1910
Curaçao, Waterkant, Otrabanda.

„MOTORINE."

DE BESTE GASOLINE AAN DE MARKT.

Zuinig in het gebruik

doordat bij het overgieten uit onze speciaal daarvoor praktisch ingerichte blikken niets verloren gaat.

Prijs per blik van 5 Amerikaansche gallons f. 5.60.

Voor ieder blik wordt f. 1 extra in rekening gebracht, hetwelk bij terugbezorging echter weer wordt vergoed.

Eigen blikken of „drums" kunnen worden gevuld tegen f. 5.50 per 5 Amerikaansche gallons.

Ledige fusten worden afgehaald van en volle afgeleverd aan de Handelskade of aan de Overzijde.

Verdere inlichtingen te bekomen bij de

Curaçaosche Petroleum Maatschappij, Heerenstraat.